

บทที่ 17 ภาวะผู้นำ หรือ ประมุขศิลป์ (Leadership)

ภาวะผู้นำ หรือ ประมุขศิลป์ หมายถึง ความสามารถที่จะอธิพลเหนือกลุ่มคน ให้ได้มาจากการใน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย อธิพลนี้อาจเป็นแบบทางการหรือภาวะผู้นำสามารถได้มาจากการใน กลุ่มเพื่อน เช่นเดียวกับการแต่งตั้งแบบทางการ ภาวะผู้นำเน้นโดยให้ความสำคัญว่าการเป็นผู้นำ จะต้องไม่ควรใช้วิธีการซุบบังคับ และมีความแตกต่างจากการบริหาร การบริหารเป็นการต่อสู้กับ ความลับ หัวข้อนี้โดยจะต้องเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีความสม่ำเสมอซึ่งจะต้องใช้การ วางแผนงานอย่างเป็นทางการ การออกแบบโครงสร้างองค์กรอย่างระมัดระวัง และรับออกผลที่ได้ เทียบกับแผนงานที่ได้วางไว้ สรุปความเป็นผู้นำต้องต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลง (Change) ผู้นำจะ กำหนดทิศทางโดยการพัฒนาการมองภาพใน

การเปลี่ยนแปลงของทฤษฎีภาวะผู้นำ

1. การแสวงหาบุคลิกลักษณะความเป็นส่วนตัวซึ่งเป็นที่ยอมรับ เพื่อใช้อธิบายถึง
ความสามารถของภาวะผู้นำ
 2. พยายามที่จะอธิบายถึงภาวะผู้นำในด้านของพฤติกรรมซึ่งบุคคลทำงานร่วม
ด้วย
 3. เป็นการมองทฤษฎีตามสถานการณ์ (Contingency mode) เพื่ออธิบายว่า
ทฤษฎีความเป็นผู้นำที่ฝ่ายมาอย่างไม่สมบูรณ์พอและ
 4. ในยุคที่พึงฝ่ามາได้หันกลับมาให้ความสนใจต่อลักษณะนิสัย
ความคิดเห็นหรือมุมมองที่แตกต่างกัน แต่ในด้านของ

1. ທາດ່າງວິຄຸນລັກຂະນະ (Traits Theory)

ທຖ່ງວິທີດັນນາລັກຊະນະນີ້ສໍາທາງດ້ານບຸຄລິກພາພ ສົງຄມ ກາຮງວາພ ສຕິປົ່ງຜູ້ ຈຶ່ງ
ທໍາໄໝ ຜູ້ນໍາມີຄວາມແຕກຕ່າງໄປຈາກຜູ້ທີ່ໄມ້ໄດ້ເປັນຜູ້ນໍາ ທຖ່ງວິທີດັນກລ້າວ ອົບປາຍເຄີ່ງຜູ້ນໍາໃນເຮືອງຂອງ

ความเป็นผู้นำในด้านบารมี (charismatic) ความกระตือรือร้น (enthusiastic) กล้าหาญ (courageous) และทุษฎีนิมั้ย์อสมมติที่สำคัญ คือ ภาวะผู้นำเป็นลักษณะส่วนตัวมาแต่กำเนิด ของบุคคลนั้นๆ (in-born) ทฤษฎี คุณลักษณะ (The Traits Theories) เป็นแนวความคิดเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำสมัย古่าที่พยายามที่จะระบุถึงคุณสมบัติทางกายภาพ จิตใจและบุคลิกภาพของแต่ละ บุคคลเป็นเครื่องตัดสินว่าบุคคลเหล่านั้น จะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำหรือไม่

คุณลักษณะของผู้นำ (Traits) 6 ประการ ตามที่ได้มีผู้ค้นคว้าไว้ดังนี้ คือ

1. ความทะเยอทะยานและพลัง (ambition and energy)
2. ความปรารถนาที่จะขึ้นนำ (desire to lead)
3. ความซื่อสัตย์และตั้งญญ (honesty and integrity)
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence)
5. ความเฉลียวฉลาด (intelligence)
6. ความรอบรู้เกี่ยวกับงาน (job-relevant knowledge)

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เป็นผู้นำทุกคนมักมีคุณสมบัติตามที่ได้ระบุข้างต้น แต่ยังไม่มี ใครรับประกันได้ว่าจะเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จหรือไม่

2. ทฤษฎีพฤติกรรม (Behavior Theory)

2.1 The OSU Studies ได้แบ่งพฤติกรรมของผู้นำ เป็น 2 แบบดังนี้

2.1.1 Initiating Structure คือ กิจกรรมการเป็นผู้นำซึ่งอธิบายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม เพื่อกำหนดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย หรือจัดตั้งกรอบวิธีที่ เห็นชัดว่า ผู้ตามควรจะต้องยึดมั่นกับการปฏิบัติงาน

2.1.2 Consideration behavior เป็นพฤติกรรมของผู้นำ ซึ่งจะท่อนให้ เห็นมิตรภาพ ความเมื่อมใจซึ่งกันและกัน ความเคารพ ความอบอุ่นในสายสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับ ผู้ตาม แบบของการเป็นผู้นำ (Leadership Style) เป็นรูปแบบของพฤติกรรมของผู้นำที่จัดไว้เพื่อ ชี้แนะสมาชิกองค์กรในทิศทางที่ถูกที่ควร

2.2 The Michigan Studies ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้นำไว้เรียกันว่า OSU Studies ได้แบ่งพฤติกรรมเป็น 2 อย่างเช่นกัน

2.2.1 Job Centered Behavior เป็นพฤติกรรมผู้นำซึ่งเน้นถึงงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำลังปฏิบัติ

2.2.2 Employee Centered Behavior เป็นพฤติกรรมผู้นำ ซึ่งเน้นถึงงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาทำลังปฏิบัติ

การศึกษาของ OSU และ Michigan นั้นผลของการลักษณะนี้คือ พยายามเน้นถึงผู้นำที่มุ่งงานและมุ่งคน

2.3 Managerial grid เป็นแบบ nine-by-nine matrix ซึ่งจะได้แบบของผู้นำ 81 แบบพัฒนาโดย Blake และ Mouton

Managerial grid ของ Blake และ Mouton ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เน้นที่ผลผลิตกับเน้นที่คนสามารถแบ่งผู้นำออกเป็น 5 แบบด้วยกันคือ

แบบ 1,1 การบริหารที่ด้วยความยาก (Impoverished Management)

9,9 การบริหารแบบทีมงาน (Team Management)

1,9 การบริหารแบบสมิสตร (Country Club Management)

9,1 การบริหารแบบเน้นงาน (Task Management)

5,5 การบริหารแบบสายกลาง (Middle of the Road Management)

3. ทฤษฎีตามสถานการณ์ (Contingency theory)

3.1 Fiedler Model

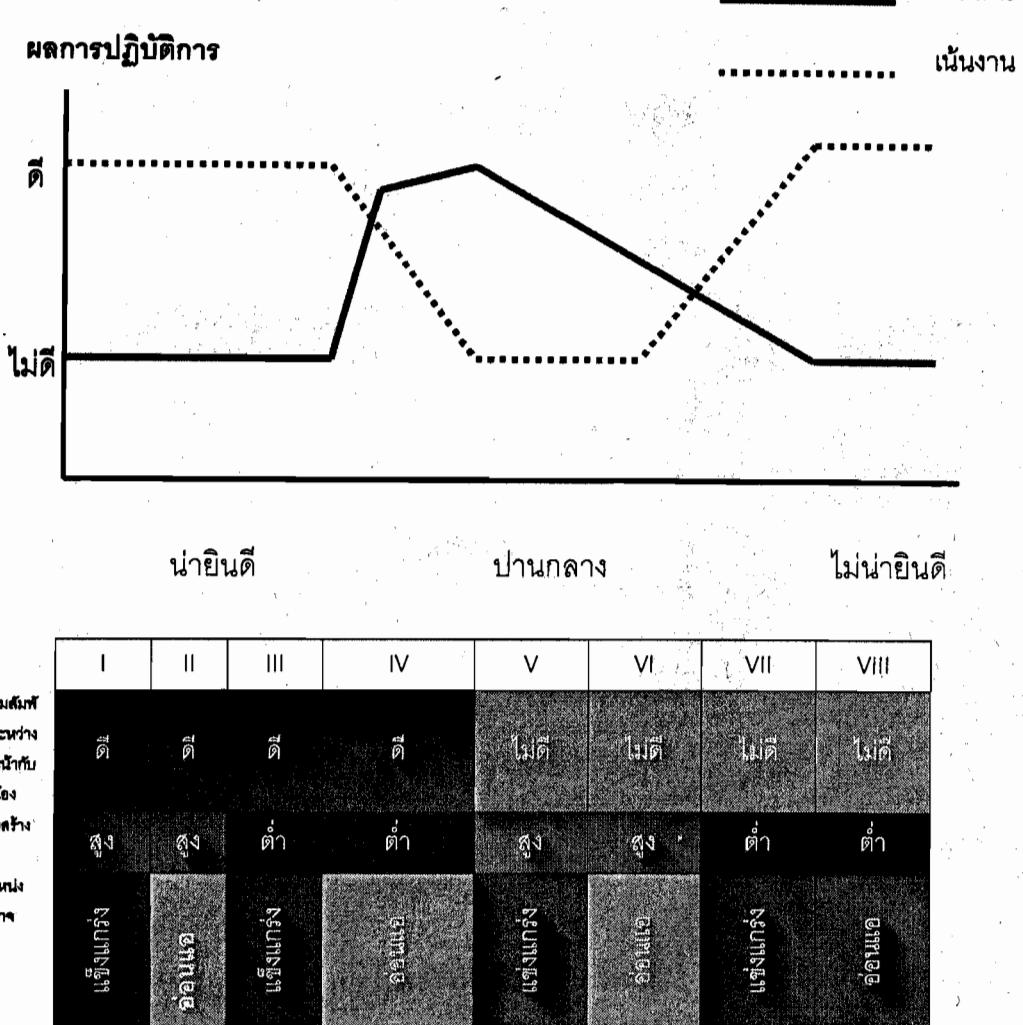
ตามหลักการของ Fiedler ถือว่าคนเราจะเป็นผู้นำได้ไม่เพียงแต่ เพราะที่ทำผู้นั้น แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสถานการณ์ต่างๆ และขึ้นอยู่กับระหว่างผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม

- กลุ่มจะทำงานอย่างมีประสิทธิผลจะต้องเข้มแข็งกับการเข้ากันอย่าง
เหมาะสมระหว่างขุปแบบการสอดคล้องกันของผู้นำกับ
ผู้ใต้บังคับบัญชา
- ความมากน้อยของสถานการณ์ที่ควบคุมหรือมีอิทธิพลต่อผู้นำ
- เครื่องมือใช้คือ Least Preferred Co-worker (LPC) เพื่อวัด
ความเห็น ผู้นำที่เน้นให้ความสำคัญของงานหรือคน
- กำหนดปัจจัยตามสถานการณ์ (Situational Factors) 3 อย่าง
 1. ความเกี่ยวพันระหว่างผู้นำกับสมาชิก (Leader member relations)
 2. โครงสร้างของงาน (Task Structure)
 3. ตำแหน่งของอำนาจ (Position Power)
- การเข้ากันได้ระหว่าง LPC และ Situational factors อย่างเหมาะสม
จะเป็นตัวกำหนดแบบของผู้นำตามสถานการณ์นั้น

ข้อสรุปของทฤษฎีนี้ไม่มีแบบของภาวะการเป็นผู้นำที่ดีที่สุด ผู้บริหารจะประสบ
ความสำเร็จได้จะต้องใช้ความเป็นผู้นำให้เข้ากับสถานการณ์นั้น

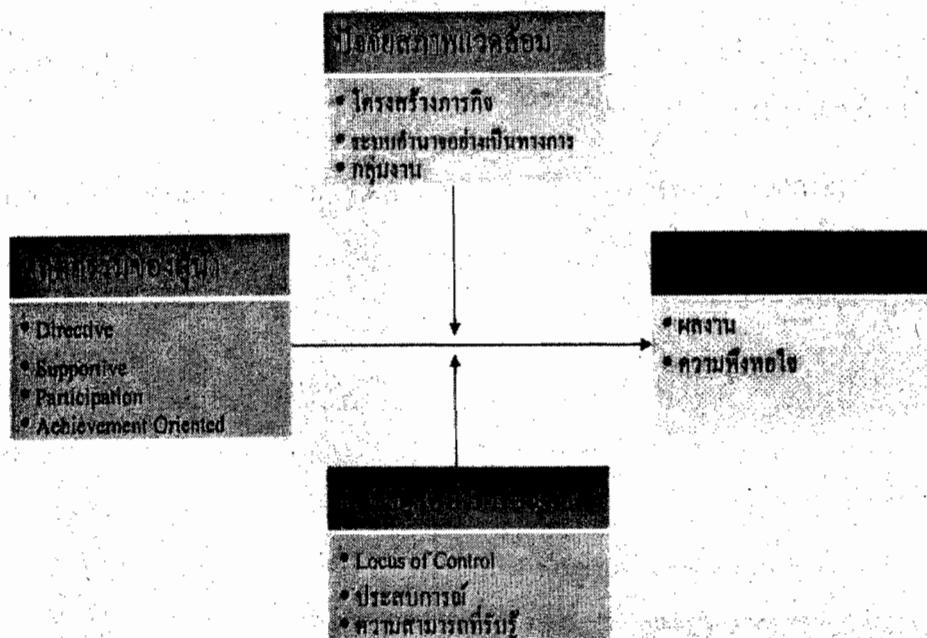
- อนึ่ง แบบของผู้นำจะด้วยตัว ดังนั้นการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลทำได้ 2 วิธีคือ
1. เปลี่ยนผู้นำให้เหมาะสมกับสถานการณ์
 2. เปลี่ยนสถานการณ์ เช่น ปรับโครงสร้าง หรือเพิ่ม/ลดอำนาจ

Fiedler's Contingency Model of Leadership

3.2 Path – Goal Theory

Path-Goal Theory

ผู้ได้บังคับบัญชาจะยอมรับผู้นำถ้าเห็นว่าเป็นแหล่งหนึ่งของความพอดี ไม่ว่าจะในทันใดหรือในอนาคต

ผู้นำแบบ Path – Goal approach ของ House : การเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่นั้นต้องข่วยผู้ได้บังคับบัญชาให้บรรลุเป้าหมายของกิจการและเป้าหมายส่วนตัว

หน้าที่หลักของผู้นำคือให้ความชัดเจนและวางแผนเป้าหมายร่วมกันกับผู้ได้บังคับบัญชาและช่วยหนทางที่ดีที่สุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจัดอุปสรรคต่างๆ

ลักษณะของผู้นำสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เป็นผู้ให้การสนับสนุน (Supportive Leader)
2. เป็นผู้ให้ความร่วมมือ (Directive Leader)
3. เป็นผู้ให้คำแนะนำ (Participative Leader)
4. ให้ความสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ (Achievement-oriented leader)

แนวคิดของ House นัดเย้งกับของ Fiedler คือ House สมมติว่าผู้นำนั้นยึดหยุ่น
ได้ ผู้นำสามารถเปลี่ยนรูปแบบการเป็นผู้นำไปตามสถานการณ์ ตามความเหมาะสมได้

3.3 Hershey Blanchard Situational Theory

เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์โดยเน้นวุฒิภาวะ (Maturity) ของผู้นำ
ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้ถึงแบบของผู้นำ

วุฒิภาวะ (Maturity) คือ ความสามารถและความเต็มใจของคนในการ
รับผิดชอบ เพื่อชี้นำพัฒนาการของตนเอง นั่นคือการจะเป็นผู้นำแบบใดต้องขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ
ของผู้นำด้วย

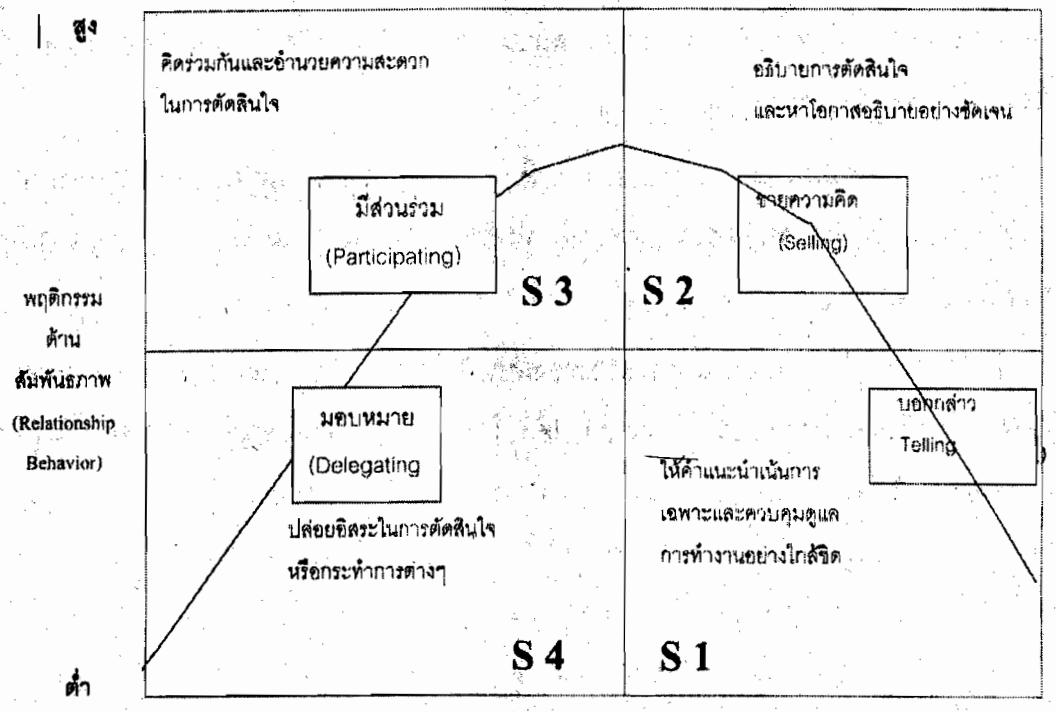
จากการกำหนดผู้นำเป็นสองแบบ คือ มุ่งงานกับมุ่งคนตามทฤษฎีก่อนฯ ทฤษฎีนี้
จะพิจารณาถึงวุฒิภาวะของผู้นำจากสูงไปต่ำ โดยแบ่งเป็น 8 แบบแล้วนำมาพิจารณากำหนด
แบบของผู้นำได้ 4 แบบคือ

1. แบบบอกล่าว (Telling)
2. แบบขาย (Selling)
3. แบบร่วมมือ (Participation)
4. แบบมอบหมาย (Delegating)

Hershey – Blanchard Model of Situational Leadership

พฤติกรรมผู้นำ

(Leader Behavior)

R 4	R 3	R 2	R 1
มีความสามารถและมีความเต็มใจหรือมีความเชื่อมั่น (Able and Willing)	มีความสามารถแต่ไม่เต็มใจหรือมีความมั่นใจ (Able and Unwilling)	ไม่มีความสามารถแต่เต็มใจหรือมีความมั่นใจ (Unable and Willing)	ไม่มีความสามารถและไม่เต็มใจหรือมีความมั่นใจ (Unable and Unwilling)

ปานกลาง

พฤติกรรมด้านงาน

(Task Behavior)

ความพร้อมของผู้นำตาม

(Follower Readiness)

3.4 Leader-Member Exchange (LMX) Theory

ผู้นำจะต้องทำให้เกิด in-groups และ out-groups และผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีสถานภาพของ in-groups จะมีระดับการปฏิบัติการ (Performance ratings) สูงขึ้น การหมุนเวียนออกจากงาน (Turnover) น้อยลง และมีความพอดีต่อผู้ที่อยู่ในระดับหนึ่งกว่ามากขึ้น

3.5 Leader Participation Model

เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำซึ่งมีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจโดยอ้อมในรูปแบบ (form) ของการตัดสินใจ หรือระดับของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทฤษฎีดังกล่าวเป็นแนวคิดของ Victor Vroom และ Phillip Yetton ที่นำเสนอในรูปของ decision tree โดยรูปแบบการเป็นผู้นำซึ่งอยู่กับการตัดสินใจ มี 5 ประเภทคือ

1. เมตต์ใจการ I (Autocratic I)	ตัดสินใจตามข้อมูลที่มีอยู่ขณะนั้น
2. เมตต์ใจการ II (Autocratic II)	ตัดสินใจโดยรับฟังข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยตนเอง
3. ที่ปรึกษา I (Consultative I)	ปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยรับฟังข้อมูลความคิดเห็นของแต่ละคน ไม่มีการรวมกลุ่มกัน หัวหน้าตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามความคิดเห็นที่ลูกน้องเสนอได้
4. กลุ่ม II (Consultative II)	ปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาในลักษณะเป็นกลุ่ม แล้วจึงตัดสินใจ ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากกลุ่มหรือไม่ก็ได้
5. กลุ่ม II (Group II)	ปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาในลักษณะเป็นกลุ่ม โดยหาแนวทางและประเมินผลแต่ละทางเลือก รวมถึงการพยายามหาข้อยุติในการแก้ปัญหาด้วย

Leader Participation Model

QR = ความต้องการคุณภาพ

CR = ความต้องการข้อมูลพื้น

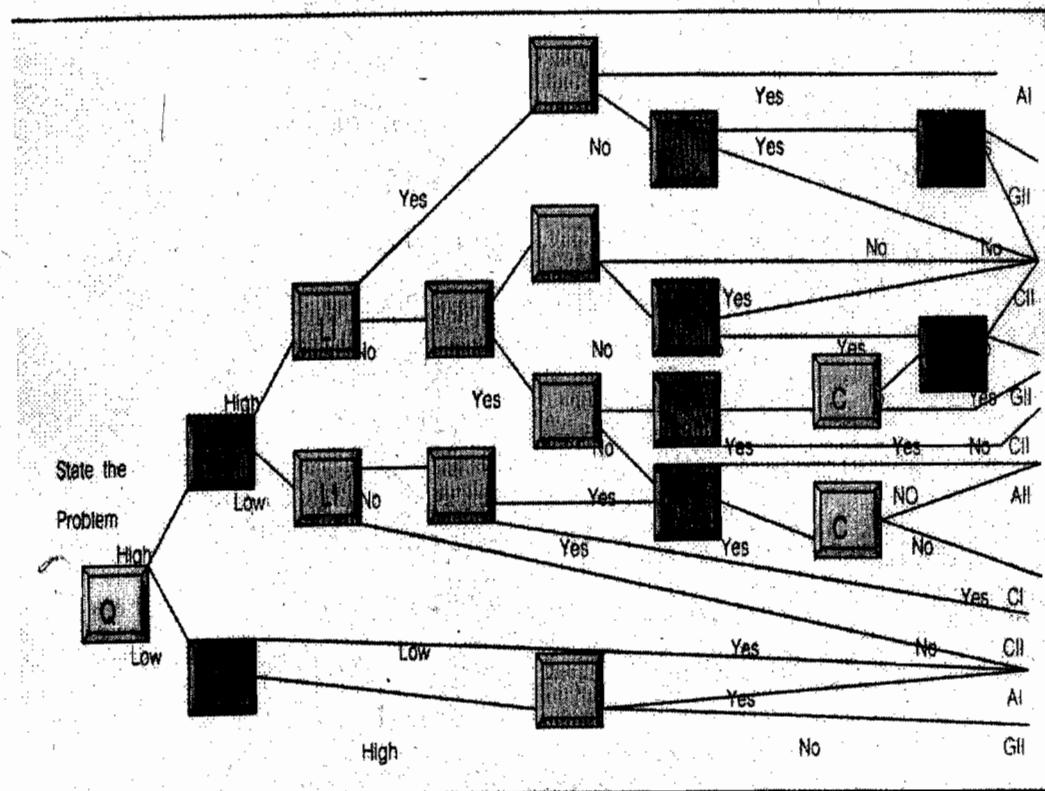
LI = ข้อมูลข่าวสารของผู้นำ

ST = โครงสร้างปัญหา

CP = ความจำเป็นของข้อมูลพื้น

GC = เป้าหมายอันเดียวกัน

CO = ความชัดแจ้ง

3.6 Attribution theory of Leadership (ทฤษฎีการอ้างเหตุผลของภาวะผู้นำ)

เป็นการช่วยอธิบายถึงการรับรู้ในการเป็นผู้นำ ทฤษฎีดังกล่าวเป็นเรื่องของการพยายามที่อธิบายความสัมพันธ์ของสาเหตุกับผลที่เกิดขึ้น ดังนั้น ทฤษฎีนี้ เมื่อนำมาใช้กับภาวะผู้นำ ค่อนข้างเป็นลักษณะที่ทำ (Attribute) ซึ่งคนเรา มีต่อบุคคลอื่น โดยมองผู้นำจากคุณลักษณะ เช่น ความเฉลียว ฉลาด เป็นคนง่ายๆ มีทักษะในการเจรจา แนะนำดทน เป็นต้น

3.7 Charismatic Leadership theory (ทฤษฎีผู้นำแบบมีบารมี)

เป็นทฤษฎีที่ศึกษาขยายผลทฤษฎีลักษณะท่าที โดยกล่าวว่าผู้ตามลักษณะท่าที ต่อผู้นำ โดยมองผู้นำเป็น英雄 (hero) หรือมีความสามารถพิเศษเมื่อสังเกตจากการพฤติกรรมของ ผู้นำที่ทำอยู่เสมอ

คุณสมบัติของผู้นำแบบมีบารมีสำคัญๆ มีดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นสูง (Self-confidence)
2. มีวิสัยทัศน์ (vision)
3. สามารถทำให้วิสัยทัศน์เป็นรูปธรรมขึ้นมาได้ (ability to articulate the vision)
4. ต้องมีความมุ่งมั่นและทุ่มเททุกอย่างเพื่อวิสัยทัศน์ (Strong convictions About the vision)
5. มีพฤติกรรมที่แปลกไปจากธรรมดा (behavior that is out of the ordinary)
6. แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (appearance as a change agent)
7. สามารถดัดหรือประเมินความเป็นจริงของลักษณะแวดล้อมที่มีข้อจำกัดและทรัพยากร ที่มีความจำเป็นเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงให้เป็นจริงได้ (environment sensitivity)

จากคุณสมบัติดังกล่าว บางครั้งผู้นำแบบมีบารมีก่อให้เกิดปัญหาได้ เช่น กัน ถ้า ผู้นำเชื่อมั่นในตนเองสูงเกินไป คือ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดตนเองเป็นหลัก

3.8 Visionary Leadership (ผู้นำแบบมีวิสัยทัศน์)

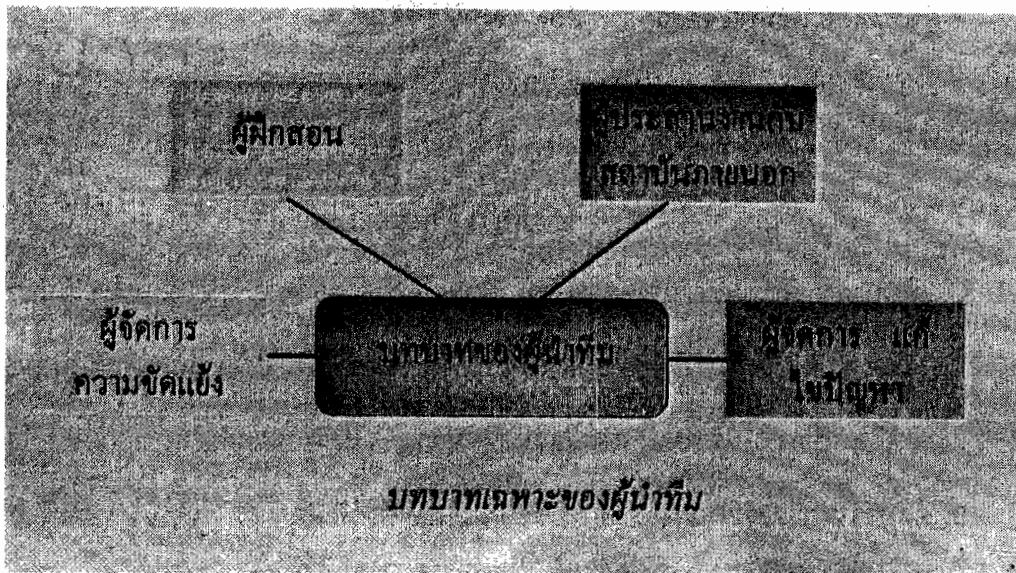
เป็นความสามารถในการสร้างสรรควิสัยทัศน์ในอนาคตและสามารถฝืนให้เป็นจริง รวมทั้งทำให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวมาเข้าถึงและนำไปตั้งคูดใจสำหรับองค์กรหรือหน่วยงานในองค์กรซึ่งเจริญก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นไปจากปัจจุบัน วิสัยทัศน์มักถูกนิยามไว้เพื่อเชื่อมโยงกับผู้นำแบบมีบารมีอย่างมาก ผู้นำแบบมีวิสัยทัศน์เป็นลักษณะผู้นำที่มาจากภาระมีบารมี ซึ่งวิสัยทัศน์นั้นแตกต่างจากรูปแบบทิศทางขององค์กร (เช่น ภารกิจ หรือจุดมุ่งหมาย) ในหลายด้านด้วยกัน

วิสัยทัศน์ มีความชัดเจนและเป็นแรงกดดันทางด้านจินตนาการซึ่งทำให้เกิดนวัตกรรมในการปรับปรุงพัฒนา โดยคำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติและเชื่อมตอกับการกระทำการ คุณความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงริ่งองค์กรในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการผู้นำแบบมีวิสัยทัศน์อย่างยิ่ง ดังนั้น ทักษะที่ผู้นำแบบมีวิสัยทัศน์ต้องมี ได้แก่

1. สามารถอธิบายวิสัยทัศน์กับผู้อื่นได้ (ability to explain the vision to others)
2. สามารถแสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ไม่เพียงแต่คำพูดแต่จากพฤติกรรมด้วย (ability to extend express the vision not just verbally but Through behavior)
3. สามารถขยายหรือประยุกต์วิสัยทัศน์ของภาระผู้นำในรายละเอียดที่ต่างกัน (ability to extend or apply the vision to different leadership contexts)

3.9 Team Leadership (ผู้นำทีม)

บทบาทของผู้นำทีมมีความแตกต่างจากบทบาทของผู้นำแบบทั่วไป นั่นคือการเป็น ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) มากกว่าเป็นผู้ส่งการ ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการออดทนที่จะแบ่งปันข้อมูล ต้องมีความไว้วางใจ ไม่ถือศรีศรังษี รวมทั้งต้องรู้ว่าเมื่อไรถึงควรเข้าไปขัดจังหวะ อย่างไรก็ตามบทบาทของผู้นำทีม มีดังนี้

1. เป็นทูตสัมภានไม่ต่างกับสถาบันภายนอก (liaisons with external constituencies)
2. เป็นผู้จัดการที่แก้ไขปัญหา (troubleshooters)
3. เป็นผู้บริหารความขัดแย้ง (team leaders are conflict managers)
4. เป็นผู้ฝึกสอน (team leaders are coaches)

3.10 Transactional กับ Transformational leadership

ภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Fiedler ทฤษฎี path-goal และ leader participation model ที่กล่าวถึงข้างต้น คือ ผู้นำแบบคล้อยตาม Transactional คือ ผู้นำซึ่งชี้แนะหรือจูงใจผู้ตามให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยการบอกดึงบทบาทและคุณสมบัติของงานนั้น

ส่วน Transformational leaders (ผู้นำเชิงปฏิรูป) คือ ผู้นำซึ่งสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดกับผู้ตามเพื่อคล้อยตามและปฏิบัติตาม อันก่อให้เกิดผลดีแก่องค์กร และเป็นผู้นำที่มีความสามารถครอบจักรภพหรือมีบารมีเหนือผู้ตาม

ผู้นำทั้ง 2 แบบ ไม่ใช้ลักษณะผู้นำที่ตรงกันข้าม แต่ผู้นำเชิงปฏิรูปนั้นเกิดขึ้นบนหรืออยู่เหนือการเป็นผู้นำ แบบ Transactional นั้นคือ การเข้ามา มีอิทธิพลของผู้นำต่อผู้ตามของผู้นำเชิงปฏิรูป ไม่เพียงแค่ชี้แนะหรือจูงใจให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เท่านั้น แต่ต้องการให้ได้ผลเกินความคาดหมายที่ตั้งไว้

ผู้นำและอำนาจ (Leader and Powers)

อำนาจ (power) คือความสามารถของผู้นำในการมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานหรือการตัดสินใจ ที่มีของอำนาจตามที่ John French และ Bertran Raven ได้ระบุไว้มีดังนี้

1. อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) อำนาจที่เป็นผลมาจากการกำหนดหน้าที่อย่างเป็นทางการในลำดับชั้นของการบังคับบัญชาในองค์กร โดยการมีตำแหน่งงานนั้นๆ
2. อำนาจในการลงโทษ (coercive power) เป็นอำนาจซึ่งเกิดจากความกลัว ขึ้นเป็นผลที่เกิดขึ้นในทางลบหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจ เป็นอำนาจการลงโทษ ญี่ปุ่น ໄลออก
3. อำนาจในการให้รางวัล (reward power) เป็นอำนาจที่เกิดจากการเป็นเจ้าของหรือครอบครองสิ่งที่บุคคลอื่นภาระ แล้วผู้เป็นเจ้าของสิ่งนั้นมอบให้ผู้อื่น เนื่องจากพอใจหรือได้รับประโยชน์นั้นคือมีอำนาจเนื่องจากสามารถแบ่งปันหรือตอบแทนผู้อื่นในสิ่งที่เข้าต้องการ
4. อำนาจในความเชี่ยวชาญ (expert power) เป็นการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นเนื่องจากมีความเชี่ยวชาญ มีทักษะพิเศษ หรือมีความรู้เป็นอย่างดี เป็นอำนาจที่ผู้อื่นยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลที่มีอำนาจดังกล่าว
5. อำนาจอ้างอิง (referent power) เป็นอำนาจที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้บุคคลหนึ่งมีคุณลักษณะส่วนตัว (personal traits) หรือเจ้าของทรัพยากรที่บุคคลอื่นภาระ เช่น เป็นบุคคลสำคัญที่ท้าโกลยกล่อมเป็นผู้มีบุคลิกดี มีรูปร่างหน้าตาดี เป็นต้น

การก่อให้เกิดวัฒนธรรมการให้ไว้ใจกัน (Creating a Culture of trust)

สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ควรคำนึงถึงในการเป็นผู้นำ คือ การสร้างความเชื่อถือ และความไว้วางใจผู้ตาน ด้วยการผู้นำที่โปร่งใสและไว้วางใจได้ส่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือ (credibility) คือ ความเชื่อสัตย์ ความสามารถ (สมรรถนะ) และความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ ความไว้วางใจ (trust) เป็นความเชื่อในเรื่องความเชื่อสัตย์และจริงใจคุณสมบัติและความสามารถในตัวผู้นำ

ตารางเปรียบเทียบความต่างของทฤษฎีการนำพาตามแบบผู้นำ

(Summary Comparison of Four Important Situational Models of Leadership)

FIEDLER*	HOUSE'S PATH CONTINGENCY MODEL	HERSEY- BLANCHARD SITUATIONAL GOAL MODEL	LEADER-MEMBER EXCHANGE (LMX) APPROACH	LEADERSHIP THEORY		
					LEADER-MEMBER EXCHANGE (LMX) APPROACH	LEADERSHIP THEORY
ผู้นำตามคุณลักษณะ (Leadership qualities)	ผู้นำที่มีคุณลักษณะทางการ และมีความสามารถด้านภารกิจ	ผู้นำสามารถนำทีมให้สำเร็จได้ โดยใช้ความสามารถทางการและ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์	ผู้นำที่มีความสามารถทางการและ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์	ผู้นำที่มีความสามารถทางการและ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์	ผู้นำที่มีความสามารถทางการและ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์	ผู้นำที่มีความสามารถทางการและ ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์
ผู้นำที่มีผู้ติดตาม (Leader Effectiveness)	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี	ผู้นำที่มีความสามารถทางการ และการบริหารจัดการ และการนำทีมที่ดี
ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา	ผู้วิจัยและปัญหา

คำถ้ามท้ายบท

บทที่ 17

1. ผู้จัดการและผู้นำมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร จำเป็นหรือไม่ท่องค์การ จะต้องมีผู้นำ หรือผู้จัดการเสมอ เพราะเหตุใด
2. ทฤษฎี Path-Goal Theory มีส่วนล้มพังกับพฤติกรรมของผู้นำอย่างไร ผู้นำ ตามลักษณะของ Robert House ที่กำหนดให้นั้นมีอะไรบ้าง
3. อำนาจ (Power) นั้นมีที่มาอย่างไร และในฐานะของผู้จัดการเราจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องอำนาจ หรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ท่านจะมีวิถีทางในการสักดิการมีอำนาจของคนบางคนได้อย่างไร ขอให้ระบุวิธีการมาสัก 3 หนทาง และสิ่งเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารธุรกิจหรือไม่ อธิบาย
5. อธิบายความหมายของคำต่อไปนี้มาโดยละเอียด
 - 5.1 Charismatic Leadership
 - 5.2 Visionary Leadership
6. เราจะมีวิธีสร้างความไว้วางใจ (Trust) ให้เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือคนรอบข้างได้ อย่างไรบ้าง สิ่งนี้มีความสำคัญต่อนักบริหารอย่างไร